

A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete

Az ügy száma: Kfv.III.38.175/2016/7.

A tanács tagjai: Kovács András a tanács elnöke
. Kovács Ákos előadó bíró
. Rothermel Erika bíró

A felperes: (...)

Képviselője: dr. Sárvári Tamás ügyvéd

Az alperes: Közbeszerzési Hatóság Közbeszerzési Döntőbizottság

Képviselője: (...) jogtanácsos

A per tárgya: közbeszerzési ügyben hozott közigazgatási
határozat felülvizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

Az elsőfokú bíróság és határozatának száma: Székesfehérvári
Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 12.K.27.132/2016/15.

Rendelkező rész

A Kúria a Székesfehérvári Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 12.K.27.132/2016/15. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 50.000 (ötvenezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak helye nincs.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] Az ajánlatkérő a Közbeszerzési Értesítőben 2014. december 12-én nyílt közbeszerzési eljárásra a Budapest (...) - (...) csomópont felújításának kivitelezése tárgyában ajánlati felhívást tett közzé. A felhívásra négyen, köztük a felperes tett ajánlatot. A felperes ajánlati ára mintegy 140.000.000 forinttal kevesebb volt az utána következő pályázó ajánlatánál. Az ajánlatkérő a felperes ajánlatát megvizsgálva, a felperest 2015. április 9-én árindokolásra hívta

fel. Ezt követően az ajánlatkérő egy külső szervezet bevonásával megvizsgáltatta a beérkezett ajánlatok árindokolását, amelyet e szervezet megfelelőnek értékelte, majd egy másik szervezettel és szakértőkkel vizsgáltatta azt, hogy a felperesi ajánlat nem tartalmaz-e aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást. Ez utóbbi szakvélemény azt állapította meg, hogy a felperes ajánlata kirívóan alacsony árat tartalmaz.

- [2] Az ajánlatkérő 2015. június 3-án megküldött eljárást lezáró összegzésében a felperes ajánlatának érvénytelenségét állapította meg az aránytalanul alacsony ellenszolgáltatás miatt a közbeszerzésekről szóló 2011. évi CVIII. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 74. § (2) bek. b) pont alapján. A felperes jogorvoslati kérelme nyomán az alperes 2015. július 9-én kelt D.371/14/2015. számú határozatával az ajánlatkérő döntését megsemmisítette, mert az ajánlatkérő a döntését kellő részletességgel nem, csak általánosságokkal indokolta meg [Kbt. 77. (1) bek.].
- [3] Ezzel párhuzamosan a felperes részt vett egy másik közbeszerzési eljárásban is, amelyben ajánlatát 2015. június 5. napján e másik eljárás ajánlatkérője érvénytelenné nyilvánította, és hamis adatszolgáltatás miatt kizárta a felperest az eljárásból. Az alperes 2015. július 17. napján kelt D.392/11/2015. számú határozatával elutasította a felperes jogorvoslati kérelmét és megállapította, hogy a felperes vonatkozásában beálltak a Kbt. 56. § (1) bekezdés f) pontja alapján a hamis adatközlés miatti kizáró ok szerinti jogkövetkezmények. A felperes ezzel a határozattal szemben keresetet nyújtott be, amelyben kérte a határozat végrehajtásának felfüggesztését. A Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság a D.392/11/2015. számú határozat végrehajtását 2015. szeptember 15. napján függesztette fel. A felfüggesztő végzést a másodfokú bíróság 2016. január 27. napján megváltoztatta és a kérelmet elutasította.
- [4] Mindeközben jelen ügyben az ajánlatkérő a megismételt eljárásban 2015. július 21. napján az ajánlattevőket ajánlataik fenntartására hívta fel, majd 2015. augusztus 14-én megküldte az eljárást lezáró összegzését, amelyben megállapította, hogy a felperes ajánlata érvénytelen, mivel az ajánlatkérő tudomására jutott, hogy a felperes más eljárásban hamis adatot szolgáltatott, ezért a Kbt. 75. § (1) bekezdés b) pontja alapján ki kell zárnia az eljárásból. Megállapította továbbá, hogy a felperes ajánlata aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást tartalmaz, ezért a Kbt. 74. § (2) bekezdés a) pontja alapján érvénytelen. A felperes előzetes vitarendezési kérelme nyomán az ajánlattevő 2015. szeptember 2-án annyiban módosította eljárást lezáró összegzését, hogy a felperes kizártsága körében törölte azt, hogy a felperest eltiltották.
- [5] A döntés ellen a felperes jogorvoslati kérelmet adott be.
- [6] Az alperes 2016. április 12-i D201/9/2016. számú határozatában a kérelemnek részben helyt adott. Az alperes megállapította, hogy a felperes 2014. augusztus 14. napján kizáró ok hatálya alatt állt, ezért az ajánlatkérő jogszerűen döntött a felperes kizárásáról,

azonban az eljárást lezáró döntésből továbbra sem derül ki, hogy milyen indokok alapján tekintette az ajánlatkérő a felperes ajánlatát a gazdasági ésszerűséggel össze nem egyeztethetőnek, megsértve ezzel a Kbt. 69. § (3) bekezdését és a Kbt. 77. § (1) bekezdését. Az alperes a bírság kiszabását mellőzte, arra tekintettel, hogy a felperes ajánlatának érvénytelenségét az ajánlatkérő jogszerűen mondta ki.

- [7] Az ajánlatkérő jelzése nyomán az alperes 2016. április 19. napján kelt D.201/12/2016. számon kijavító döntést hozott, amelyben az alaphatározat indokolásából törölte az ajánlatkérő eljárást lezáró döntésének megsemmisítésére vonatkozó részt, mivel ez ellentétes a határozat rendelkező részével.

A kereseti kérelem

- [8] A határozat ellen a felperes nyújtott be keresetet, annak hatályon kívül helyezése, illetőleg megváltoztatása iránt. Utóbbi esetre kérte a kizárásra vonatkozó és az aránytalanul alacsony ár alkalmazása miatt felhozott indokok mellőzését.
- [9] Keresetében előadta, hogy az alperes a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 81/A. §-át megsértve rendelkezett a határozat kijavításáról, mivel az az ügy érdemére vonatkozóan lényeges és meghatározó kihatással volt. Az alperesi határozat rendelkező részéből nem maradhatott volna el annak a megállapítása, hogy az ajánlatkérő jogsértést követett el, valamint erre tekintettel bírság kiszabása is indokolt lett volna, hiszen az ajánlatkérő nem adta annak indokát, hogy ajánlatában szereplő árat miért tekinti aránytalanul alacsonynak, figyelmen kívül hagyva a felperes árindokolását. Ebből következően a felperes által előterjesztett kérelmi elemek összevonása is jogsértő volt. A felperes végezetül előadta, hogy kizárása jogszerűtlenül történt, mivel a kizárás alapjául szolgáló határozat nem volt végrehajtható, így a felperessel szemben nem lehetett alkalmazni a Kbt. 56. § (1) bekezdés f) pontja szerinti jogkövetkezményeket.

Az elsőfokú ítélet

- [10] A jogerős ítélet hozó bíróság megállapította, hogy a felperes keresete részben megalapozott, ezért az alperes határozatát hatályon kívül helyezte és az alperest új eljárás lefolytatására kötelezte.
- [11] Indokolása szerint az az ellentmondás, hogy az alperes a határozat rendelkező részében a jogsértés megállapítása mellett nem rendelkezett az eljárást lezáró döntés megsemmisítéséről, míg a határozat indokolása ezt tartalmazza, nem minősül olyan név-, szám-, vagy más elírásnak, illetve számítási hibának, ami a Ket. 81/A. §-a szerinti kijavítással orvosolható lenne. A bíróság ezt olyan

lényeges eljárási szabálysértésnek minősítette, amely miatt a Kbt. 160. § (4) bekezdése és a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339. § (1) bekezdése alapján a határozat hatályon kívül helyezésének, és az alperes új eljárásra kötelezésének van helye.

- [12] A bíróság osztotta a felperes azon álláspontját is, hogy az alperesi határozat rendelkező része és indokolása nincs összhangban, mert annak ellenére, hogy az alperes megállapította, hogy a D.371/14/2015. számú határozat nyomán az ajánlatkérő továbbra sem tett eleget a Kbt. 69. § (3) bekezdése szerinti indokolási kötelezettségének, nem rendelkezett a jogszabálysértés megállapításáról. A bíróság álláspontja szerint nem volt mellőzhető a rendelkező részből a jogsértés megállapítása és a Kbt. 152. § (3) bekezdése szerinti jogkövetkezmények alkalmazása.
- [13] A bíróság nem tartotta azonban megalapozottnak a felperes keresetét a kizárás jogszerűtlensége tekintetében. A bíróság szerint az alperes helytállóan hivatkozott arra, hogy a hamis adatszolgáltatás miatti kizárás közvetlen jogkövetkezményei az ajánlatkérő döntésével beállnak, ezeket sem a jogorvoslati- vagy kereseti kérelem, sem a végrehajtás felfüggesztéséről szóló döntés nem függeszti fel. Tekintettel arra, hogy a másik eljárás ajánlatkérője június 5-én döntött a felperes kizárásáról, az ajánlatkérő augusztus 14-én jogszerűen alkalmazta a Kbt. 75. § (1) bekezdés b) pontját, és a Kbt. 74. § (1) bekezdés c) pontját.
- [14] A bíróság végezetül megállapította, hogy a felperes azon hivatkozása, hogy a másik közbeszerzési eljárás augusztus 14-én még nem zárult le, mert az eljárás eredményéről szóló tájékoztató csak 2015. szeptember 2. napján jelent meg a Pp. 335/A. § (1) bekezdésébe ütköző, tiltott keresetkiterjesztésnek minősül, ezért ezt nem vizsgálta.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [15] A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, melyben az ítélet hatályon kívül helyezését és összes kereseti kérelmének helyt adó döntés meghozatalát kérte.
- [16] A felperes előadta, hogy az első eljárást lezáró összegzés időpontjában (június 3-án) még nem volt a másik eljárásban kizárva, az pedig nem értékelhető a felperes terhére, hogy az ajánlatkérő jogsértő eljárást lezáró döntést hozott, és emiatt az eljárást meg kellett ismételni. A kizárás nem volt jogszerűen figyelembe vehető az eljárás későbbi szakaszában sem, mivel annak végrehajtását a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság felfüggesztette. A felfüggesztés tartama alatt a felperessel szemben nem volt alkalmazható a Kbt. 56. § (1) bekezdés f) pontja, függetlenül attól, hogy a felfüggesztő végzést a másodfokú bíróság később hogyan bírálta el. Mivel a Fővárosi Törvényszék 2016. június 22. napján kelt 3.Kf.650.021/2016/6. számú jogerős ítélete megerősítette, hogy a felperes nem szolgáltatott hamis adatot,

ennek következményeit az ítéletben le kellett volna vonni. Álláspontja szerint a bíróság és az alperes ekörben megsértette a Kbt. 75. § (1) bekezdés b) pontját, és a Kbt. 74. § (1) bekezdés c) pontját.

- [17] A felperes előadta továbbá, hogy a perben érintett eljárást lezáró döntés meghozatalakor a kizárást megállapító közbeszerzési eljárás még nem zárult le, mivel az eljárás eredményéről szóló tájékoztató csak 2015. szeptember 2. napján jelent meg, így nem valósul meg a Kbt. 56. § (1) bekezdés f) pontja szerinti azon követelményt, hogy a hamis adatszolgáltatást lezárt eljárásban állapítsák meg. Az eljárást bíróság ennek kapcsán tévesen állapította meg, hogy az eljárás lezárultságára hivatkozás a Pp. 335/A. § (1) bekezdésébe ütköző tiltott keresetkiegészítés.
- [18] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [19] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [20] A felperes a jogerős ítélet megállapításait egyedül a kizártság megállapíthatósága körében vitatta. Egyrésztől álláspontja szerint a másik eljárásban született végrehajtást felfüggesztő végzés, majd a hamis adatszolgáltatás hiányát megállapító ítéletek okán nem volt alkalmazható a Kbt. 75. § (1) bekezdés b) pontja és a Kbt. 74. § (1) bekezdés c) pontja szerinti kizárás miatti érvénytelenség a közbeszerzési eljárás során. Másrésztől álláspontja szerint a kizárást megállapító másik eljárás nem zárult le még az eljárást lezáró döntés meghozatalakor.
- [21] A Kbt. 56. § (1) bekezdés f) pontja alapján az eljárásban nem lehet ajánlattevő, részvételre jelentkező, alvállalkozó, és nem vehet részt az alkalmasság igazolásában olyan gazdasági szereplő, aki korábbi - három évnél nem régebben lezárult - közbeszerzési eljárásban hamis adatot szolgáltatott és ezért az eljárásból kizárták, vagy a hamis adat szolgáltatását jogerősen megállapították, a jogerősen megállapított időtartam végéig.
- [22] A Kbt. 75. § (1) bekezdés b) pontja szerint az ajánlatkérőnek ki kell zárnia az eljárásból azt az ajánlattevőt, részvételre jelentkezőt, alvállalkozót vagy az alkalmasság igazolásában részt vevő szervezetet, aki részéről a kizáró ok [56-57. §] az eljárás során következett be.
- [23] A Kbt. 74. § (1) bekezdés c) pontja alapján az ajánlat vagy a részvételi jelentkezés érvénytelen, ha az ajánlattevőt, részvételre jelentkezőt vagy alvállalkozóját, vagy az alkalmasság igazolásában részt vevő szervezetet az eljárásból kizárták.
- [24] A Kúria megállapította, hogy a felperesnek a végrehajtás felfüggesztése körében előadott érvei nem tudják megalapozni a kizártság miatti érvénytelenség megállapításának jogszerűtlenségét, mivel az ügy tárgya szerinti eljárást lezáró összegzés meghozatalakor fennállt a felperes kizártsága. Az ajánlatkérő

eljárást lezáró összegzései közül nincs relevanciája a felperes által hivatkozott 2015. június 3-i döntésnek, hiszen ezt az alperes megsemmisítette. A második, 2015. augusztus 14-i eljárást lezáró döntését a felperes előzetes vitarendezési kérelme nyomán az ajánlatkérő 2015. szeptember 2-án módosította, így a kizártság megállapíthatósága körében ez az időpont irányadó.

- [25] E módosított eljárást lezáró összegzés meghozatalakor már jogerősen megállapították kizártságát, mivel a másik eljárás ajánlatkérőjének június 5-i kizáró döntését az alperes július 17-én fenntartotta. E döntés a Ket. 73/A. § (3) bekezdése alapján a közlésével jogerőssé vált, a végrehajtását pedig csak szeptember 15-én függesztette fel a bíróság. Ennek következtében szeptember 2-án az ajánlatkérő jogszerűen állapíthatta meg a Kbt. 75. § (1) bekezdés b) pontja és a Kbt. 74. § (1) bekezdés c) pontja alapján a felperes kizártsága miatt ajánlata érvénytelenségét. Az a körülmény, hogy a bíróságok a későbbi jogorvoslati eljárások során hogyan ítélték meg a hamis adatszolgáltatás megvalósulását, nem teszi visszamenőleg jogszerűtlenné az ajánlatkérő eljárását, hiszen a döntése meghozatalakor fennálló tények alapján a kizártság megállapítható volt.
- [26] A Kúria a másik közbeszerzési eljárás lezárultsága körében előadott érv kapcsán előljáróban megállapította, hogy az szorosan összefügg a kizártság körében hivatkozott egyéb érvekkel, így nem minősíthető a Pp. 335/A. § (1) bekezdése szerinti tiltott keresetkiegészítésnek. Ez jelen ügyben azonban nem minősül olyan súlyos eljárási szabálysértésnek, ami az ítélet hatályon kívül helyezését eredményezné, mivel érdemét tekintve - az iratokból egyértelműen megállapíthatóan - alaptalan. A felperes egyrészt a felülvizsgálati kérelmében semmilyen jogszabályi hivatkozással nem támasztotta alá, hogy a tájékoztató közzétételéhez fűződne az eljárás lezárultságának beállta, másrészt az ajánlatkérő a felperes előzetes vitarendezési kérelme nyomán a módosított - és az eljárás szempontjából releváns - eljárást lezáró összegzést szeptember 2-án közölte a felekkel, vagyis a felperes érvelése szerinti lezárultság napján.
- [27] Mindezek alapján a Kúria az eljárást bíróság jogerős ítéletét a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [28] A felperes felülvizsgálati kérelme nem vezetett eredményre, ezért a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban Pp.) 78. §-a alapján ő köteles az alperes Pp. 79. §-a szerint felszámítható költségeinek megfizetésére.
- [29] A Kúria a kérelmet tárgyaláson bírálta el.
- [30] A további jogorvoslat lehetőségét a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2017. május 30.

Dr. Kovács András s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács Ákos s.k. előadó
bíró,
Dr. Rothermel Erika s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

tisztviselő